

HEMŞERİLİK ÜZERİNE

Erol KÖKTÜRK

Demokrat Çaycuma Gazetesi'nin önceki sayılarında, kendisiyle kıvanç duyduğum, çok değerli hemşerimiz Ziya Mısırlı'nın yazıları yayımlandı, şimdi de yayımlanıyor. Yazıların çoğu geçmişle, anılarla, özlemlerle ve geleceğe yönelik sıcak umutlarla dolu. Bu köşe yazılarını, Çaycuma'nın uzun süredir dışında yaşamak durumunda kalan, bayramlar ve dinlenceler dışında ise oradan gelecek haberlerle, bir sesle, bir mektupla yetinen bir kişi olarak farklı-duygularla okudum. Sayın Mısırlı ile heyecanlandım, O'nunla özledim, O'nunla coştum. Sonunda bu yazıyı yazmaya karar verdim.

Hemşerilik farklı bir duygu... İnsanın doğup-büyüdüğü yeri, “doğduğum, büyüdüğüm yer” diyerek anabilmesi güzel bir olay. Oralara uzanabilmesi, geçmiş anılarda da olsa yeniden duyumsaması, unuttuklarını yanibaşındakinden dinleyerek yeniden yaşaması, bunları derinleştirmesi insana çok sıcak bir haz veriyor.

Ben bu hazdan kök alan hemşeriliği, “yerelliğe dayalı bir kenetlenme duygusu,” olarak değerlendiriyorum. Aynı beldenin insanı olmaktan kaynaklanan bir bağlaşma ve kaynaşma. Böyle olunca, hemşerilik bazı önyargıların ve koşullanmaların üzerine çıkabilmemizi gerektiriyor.

Doğaldır ki sözü edilen haz yalnızca yaşanan anılarla sınırlı kalmıyor. İster istemez geçmiş bugünle ve gelecekle bağlanıyor. Bağlanmalıdır da...

Çünkü yaşadığımız yerlerin geçmişini bugünle karşılaştırıyorsunuz. Daha iyi şeyler, sağlıklı değişimler görmek istiyorsunuz. İki bayram arası bile olsa bu duyguları taşıyorsunuz. Yolların daha düzenli olmasını, yeni kültür alanlarının yapılmasını, ırmağın ve çevrenin temizliğini, çarşı meydanının güzelliğini, spor alanının daha iyi olmasını, okullardaki eğitimin ve olanakların gelişmişliğini arıyorsunuz. Bunları soruyorsunuz. Bunlar ve benzerleri için orada yaşayanların duyarlı olmasını bekliyorsunuz. Uzakta da olsanız, bunlar sizi ilgilendiriyor. Yoksa soyut anlamda hemşeriliğin ne anlamı var? Hemşeriliğin elle tutulur olabilmesi gerekiyor.

Çaycuma gerçekten güzel bir beldeydi. Daha güzel bir belde olabilir. Yeter ki O gelişirken, gelişmesine usa (akıla) dayalı yön verilebilsin. Bunu yapacak olan da, her şeyden önce Çaycumalılardır. Çünkü Çaycuma'yı Çaycumalılarından daha çok kimse düşünmez. Ne diğer kentliler, ne Başbakan ne de diğerleri... Sorunları önce Çaycumalıların ayağına takılır. Önce onları ilgilendirir.

O zaman bu sorunlara sahip çıkılması ve bunlara çözüm yolları araması da hemşerilerden gelmelidir. Nasıl mı?

Bu sorunun şüphesiz bir muhatabı olmalıdır. Bunlar da yerel yöneticilerdir. Bu, onların tek merci olduğu anlamına gelmiyor. Ama ilk akla gelenler de onlar. Bu yöneticiler yerel sorunların çözümüne zorlanmalıdırlar. Çünkü yalnızca sorunları konuşmanın bir yararı olmamaktadır. Okullarda çağdaş eğitimden, Çaycuma sokaklarına yayılan çöplere kadar tüm sorunların çözümünde yerel yöneticiler halkın soluğunu enselerinde duymalıdırlar. Bu, yerel yönetimlere katılmanın, onların demokratik işleyişinin de temel koşuludur. Hemşerilik bu duyarlılığı taşımak demektir. Hem de ardıcıl biçimde. Yalnızca bir yerde doğmak, büyümek, yaşamak, sonunda ölmek, ama oranın sorunlarının yalnızca izleyicisi olmak yeterli ve anlamlı olur mu? Bunu sorarken, “her hemşeriden aynı oranda katılım ve etkin yaklaşımlar beklenmelidir,” demek istemiyorum. Yerel yaşama ve yönetim sürecine herkes gücü ve birikimleri oranında katılacak ve beldesine de bu yönde sahip çıkacaktır.

Ama bir hemşerimiz 10 gün önce gömdüğü bir yakınının mezarını bulamıyorsa, bunun çözümü o mezarlığı parsellemektir. Yollar açmaktır. Ölünün geçmişine ve yakınlarına bu kolay çözümle en içten saygıyı göstermektir. Bu çözüm Kaf Dağı'nın ardında değildir ki...

Daha önce de Çaycuma Postası Gazetesi'nde yazmıştım: Irmağın temizlenmesi için şimdiki yerel yöneticiler neler yapmışlardır? Acaba en etkin yerel yöneticilerimizden, örn. sayın Belediye Başkanı halkın sorunlarını düzenli toplantılarla kaç kez dinleyebilmiştir?

Amacım sorun sıralamak değil. Ancak çözüm dersiniz, bu, Çaycumalıların ellerindedir. Çaycumalılar seçimle göreve gelen yerel yöneticilerini belirlerken daha sağlıklı düşünmelidirler. Seçime katılmanın ve birisini seçmenin her şey olmadığını unutmamalıdır. Aslında çok şeyin seçimden sonra başladığını da unutmamalıdır. Atama ile gelen yerel yöneticiler ise, Çaycuma halkının, yaptıkları uygulamaların (icraatların) yakın izleyicisi olduğunu bilmelidirler. Yani hemşerilerimiz yaşamları boyunca Çaycuma'yı göz ardı etmemelidirler.

Ancak bölgesel özelliklerden midir, nedendir, bilmiyorum. Bizim oralarda hemşerilik bağlarının biraz zayıf olması, beldenin sahiplenilmesinde, hemşeriler arası dayanışmada, bekleneni, olması gerekeni doğurmuyor. Tek tek dostlukların ötesinde, "Çaycumalıyım, Zonguldaklıyım" demek hemen bir kaynaşma olayı doğurmuyor. Bu, aklıma takılıyor.

"Çaycuma güzel bir yer," dedim. Şimdi de diyorum. Bu satırları yazarken kendimi Çaycuma'dan uzak duyumsamıyorum. Sorunlarını yüreğimde taşıyorum. Çözüm bekliyorum. Ve oralara geldiğimde oranın güzelliklerinin beni sarmasını istiyorum.

Herkese sorumluluk düşüyor. Her bir hemşeriye... Ve bu hemşerilik bağıyla bağlanmanın bir güç yaratacağına inanıyorum. Bu duyguları ve bağları somutlaştırmamızı bekliyorum.

Sayın Mısırlı bana esin verdi. Hem kendilerine hem de Demokrat Çaycuma Gazetesi çalışanlarına bu vesileyle teşekkür ediyor ve okul şarkısındakine benzer biçimde diyorum ki,

Orda, bir Çaycuma var uzakta
O Çaycuma, bizim Çaycumamızdır
Gitmesek de, gezmesek de
O Çaycuma, bizim de Çaycumamızdır.